

OBNOVA TROGIRSKOG KAZALIŠTA KONCEM XVIII STOLJEĆA

Vjeko Omašić

Iako, barem do danas, nedostaju vijesti o trogirskom kazalištu prije XVIII stoljeća, prepisi hrvatskih renesansnih drama i izgubljeni rukopisi drama, pisanih na trogirskom narječju, svjedoče o tradiciji svjetovne drame u gradu.¹⁾

Posebno je interesantan prijepis Benetovićeve »Hvarkinje« pronađen 1950. godine u biblioteci trogirske obitelji Fanfonja-Garanjin. Prema ovom prijepisu, koji je nastao koncem XVII stoljeća, Hrvoje Morović²⁾ ispravio je Karličevo³⁾ izdanje »Hvarkinje«. U našoj kazališnoj povijesti jedinstven je popis glumaca u spomenutom prijepisu, jer su svi od reda svećenička lica. H. Morović i P. Kolendić pozabavili su se, svaki posebno, biografskim podacima trogirskih svećenika koji su igrali »Hvarkinju« pa su došli do zaključka da je ta svećenička družina davala predstavu početkom četrdesetih godina XVIII stoljeća. Svakako je interesantno da su svećenici za vrijeme poklada igrali komediju, po svoj prilici u svom krugu, koja obiluje naturalističkim izrazima i prizorima, a u ostalo doba godine davali crkvena prikazanja o kojima u Trogiru ima sigurnih podataka iz ranijeg vremena.⁴⁾

U vrijeme, kad je spomenuta svećenička družina igrala »Hvarkinju«, djelovalo je u Trogiru svjetovno kazalište, koje je bilo smješteno u općinskoj zgradi, u dvorani plemićkog vijeća (Il Teatro antico⁵⁾ nella sala

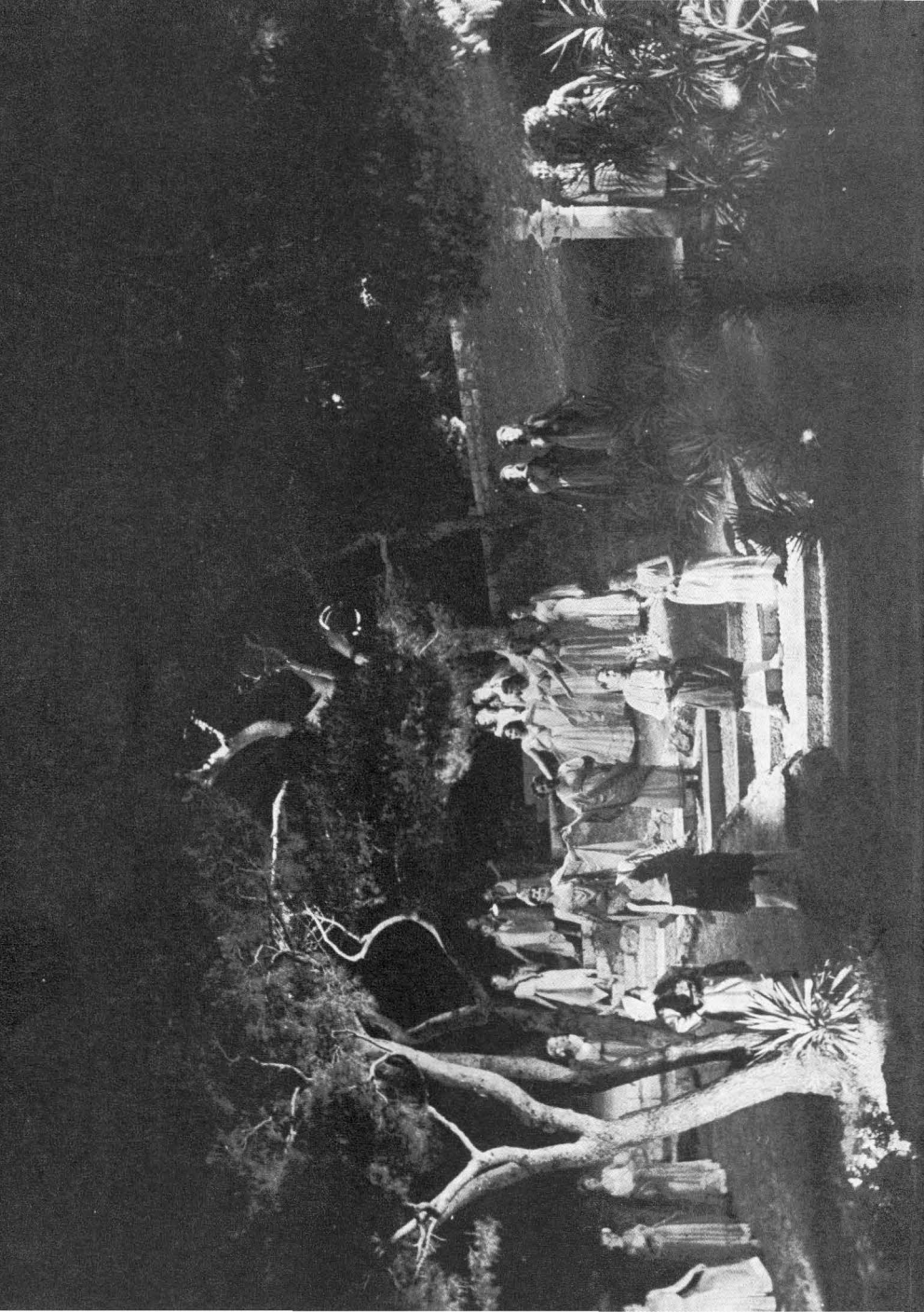
della Magnifica Comunità de' Nobili). R. Slade-Šilović poziva se u svom članku na tradiciju koja kaže da je ovo kazalište osnovano koncem XVII ili početkom XVIII stoljeća. To je vjerojatno, jer nakon teških ratova protiv Turaka i njihova povlačenja, ovaj je kraj oživio u svakom pogledu. Obnavljanjem starih kulturnih tradicija osnovano je (ili obnovljeno!) staro trogirsko kazalište.

Po svemu sudeći kazališna dvorana bila je skromna. Imala je jedan red loža, a između loža i pozornice bio je parter (platea). Osamdesetih godina XVIII stoljeća kazalište više nije odgovaralo potrebama grada te je nakon dužih priprema odlučeno da se pristupi rekonstrukciji dvorane izgradnjom dva reda loža.⁶⁾

Međutim, dva dokumenta⁷⁾ iz iste godine svjedoče nam o inicijativi nekih građana za podizanje nove kazališne zgrade. Jedan od tih dokumenata, pisan rukom Ivana Luke Garanjina (1764—1843), sadrži govor pod naslovom »Ljubiteljima novog kazališta« (Agli amatori di un nuovo Teatro). Očito je da je autor spisa govorio na jednom skupu osoba zainteresiranih za spomenutu rekonstrukciju kazališta. Govornik se oborio na plan o rekonstrukciji starog kazališta dokazujući da grad time neće dobiti ništa. Dužina dvorane je 70 stopa (oko 21 metar), širina je 20, a visina nešto preko 11 stopa. Ni najbolji arhitekti neće smjestiti u tom prostoru više od 33 lože u dva reda, a svaka od njih primit će najviše tri osobe. U takvim ložama moći će se samo sjediti, jer muškarac prosječne visine neće moći stajati, a zar će se lijepi spol odreći krinolina da dođe u kazalište . . . Parter može primiti osamdeset osoba, tako da broj posjetilaca ne bi mogao biti veći od dvije stotine. »Mi znamo«, kaže pisac, »da je godine 1785, kad su za duhovskih svečanosti nastupale neke družine, dolazilo u kazalište preko 330 osoba.« Iz tih razloga govornik smatra da je najbolje rješenje podići novu kazališnu zgradu. Onima koji prigovaraju da će u tom slučaju troškovi biti preveliki on odgovara da se više isplati dati dvostruko ili čak trostruko za novo kazalište s pedesetak loža, »koje će biti ukras naše domovine«, negoli imati kazalište koje gradu ne odgovara. Onima kojima nedostaje sredstava govornik savjetuje neka prepuste jednu neobrađenu zemlju Društvu za izgradnju novog kazališta, a Društvo će tu zemlju dati u zakup najpovoljnijem zakupcu. Korist će biti dvostruka: dobit će se novac za kazalište i dobro obrađena zemlja . . .

Poduzimljivost koja izbija iz ovog govora karakteristična je za Ivana Luku Garanjina i njegova brata Dominika. Međutim, ostalo trogirsko

plemstvo bilo je mnogo ograničenijeg shvaćanja i lošijeg materijalnog stanja. Bojeći se materijalnog rizika, većina zainteresiranih prihvatila je rekonstrukciju starog kazališta.

Nacrt za rekonstrukciju izradio je inženjer Nikola Nakić (vidi prilog 1). Vjerojatno je to naš poznati graditelj koji je radio u Zadru, u Splitu i u Istri u toku XVIII stoljeća. On bi, dakle, bio pored Vicka Andrića, jedan od naših rijetkih hrvatskih projekatana kazališta u starije doba. U Trogiru je uređivao i mlinove. Javlja se punim imenom Nakić-Vojnović Ivan Nikola. U nekim dokumentima spominje se kao »tenente d'Ingegneri Gian Niccolò Nachich«. Inž. Nakić je rođen u Kninu 1763, a umro u Padovi prvih godina prošlog stoljeća.

Plan inženjera Nakića govori samo o preuređenju glavne kazališne dvorane, a o ostalim radovima na prvom katu općinske zgrade nema ni riječi. Kazalište se koristilo s još dvije prostorije na prvom katu, od kojih je jedna služila glumcima za ulaz na scenu i za kavanu, a druga za spremište kazališnih potrepština. Nacrt inž. Nakića nije pronađen pa ne znamo da li su se neki radovi izvršili i u njima. Međutim postoji nacrt prizemlja i prvog kata općinske zgrade (vidi priloge) koji je izradio godine 1822. općinski arhitekt Ivan Miotto povodom spora između uprave kazališta i zapovjedništva vojnog okruga garnizona, koji je zauzeo baš te dvije sporedne prostorije. Nacrt Ivana Miotta je neobično važan, jer nam otkriva raspored općinskih prostorija u prizemlju i raspored kazališnih prostorija na prvom katu. Ulaz u kazalište bio je na južnoj strani dvorišta preko stepenica koje su vodile do prvog kata. Pozornica je bila na južnoj strani dvorane i imala je izlaz u susjednu sobu, gdje je bila smještena kavana. Ova je soba imala izlaz na stepenište, a bila je povezana sa spremištem.^{7a}

Prema nacrtu inž. Nakića najprije je trebalo srušiti stare lože da bi se izgradile nove i to u dva reda, u gornjem redu 13, a u donjem 12 loža. U svakoj loži bila su predviđena mjesta za četiri osobe. Domenik Garanjin i Alviz Cipiko preuzeli su nadzor nad radovima i troškovima izgradnje. Njima su svi oni koji su reflektirali na lože imali uplatiti po osam dukata.

Predstavnici obitelji Andreis, Celio-Cega, Garanjin, Gavala, Grančić, Jura, Kvarko, Čipiko, Kažotić, Comoli, Dragač, Micheli-Vitturi, Nutrizio, Paitoni i Rossignoli ušli su u Kazališno društvo (Società di Teatro) i preuzeli su na sebe obavezu uplate troškova za izgradnju.

Radovi u kazalištu počeli su na proljeće 1794, ali predviđena suma nije bila ni izdaleka dovoljna. Stoga je društvo 16. listopada iste godine donijelo zaključke da se uplati novih dvanaest dukata, a za četiri lože koje će biti vlasništvo Društva treba posebno nadoplatiti. Te lože će Društvo iznajmljivati, a prihodom pokriti razne troškove. Prema onima koji ne bi ispunili nove obaveze mjere će biti oštre: izgubit će pravo na ložu i dosadašnju uplatu. Neki su zaista odustali od daljeg sudjelovanja u Društvu i izgubili su pravo na lože. Inače radovi koji su preostali bili su zaista obimni. Trebalo je oslikati strop, urediti prostor za orkestar, bojadisati lože, nabaviti klupe za parter itd.

Troškovi gradnje neprestano su rasli i članovi Društva nisu bili u mogućnosti da sami financiraju završetak radova. U pomoć su pritekli braća Garanjin kreditom od 1138 dalmatinskih lira. Budući da su Garanjini za vrijeme pada aristokratske vlasti u Veneciji bili teško pogođeni pljačkom njihove kuće u Trogiru, inzistirali su odmah nakon otvaranja kazališta na vraćanju duga. Društvo je moralo prodati dvije lože i vratilo je dug 1802. godine.

Nije utvrđeno kad su radovi na rekonstrukciji završeni. Sigurno je da su promjene nastale padom Venecije omele radove, jer je Društvo tek 1799. godine prihvatilo »Proietto di sistemazione del Teatro«. Bio je to popis o izboru uprave Društva, o dužnostima članstva i o odnosu prema mjesnim vlastima. Društvo je moralo priznati općinskim vlastima pravo vlasništva na dvoranu u kojoj je bilo kazalište i dvoranu ustupiti Općinskom vijeću kadgod mu zatreba. Upravu Društva činili su dva predsjednika i blagajnik. Jedan od predsjednika morao je biti gradski sudac. Sve sastanke i sjednice Društva odobravale su mjesne vlasti. Blagajnik je vodio financijske poslove, ubirao najam za lože od redovitih članova, iznajmljivao društvene lože, utjerivao dugove itd.

Vlasnici loža plaćali su godišnje u dvije rate određenu sumu. Taj novac bio je namijenjen za plaću čuvaru kazališta i za ostale troškove. U slučaju da ta suma ne bi pokrila troškove, Uprava društva sazivala je sjednicu i predlagala povećanje najamnine za lože. Odluku o povećanju donosilo je članstvo većinom glasova.

Vlasnik je mogao svoju ložu prodati samo trogirskom plemiću i to dozvolom Uprave društva. U slučaju da je neka osoba koja nije bila član trogirskog plemićkog vijeća došla u posjed lože, morala je istu prodati za cijenu ne više od petnaest dukata.

Ovim propisom plemićke obitelji osigurale su upravu nad kazalištem i pravo na lože. Kazalište ovog vremena gotovo uvijek se naziva »nobile teatro«, a Uprava društva »nobile presidenza«. Ova prava držale su neke obitelji gotovo stotinu godina.

Po svoj prilici kazalište je počelo radom neposredno nakon donošenja navedenog propisa. Inventar kazališta iz 1802. pokazuje prilično bogatstvo kulisa. Nabrajaju se kulise: veće i manje sobe, zatvora, ulice, šume, kraljevske dvorane, prednje strane zgrade s balkonom, stabla od kartona, dva kipa, grobnica, česma, dva stepeništa s perivojem, dvije barke od platna, morska obala s valovima, hram od platna itd.

U parteru bilo je devetnaest klupa. Jedna od njih bila je rezervirana za mjesnu vojničku posadu i ta su mjesta bila besplatna.

Imamo vijesti i o djelovanju orkestra, koji je bio sastavljen od domaćih svirača. Impresario ili »capo comico«, Luigi Mazzotti, nudeći svoje usluge Upravi kazališta, zahtijeva da Uprava osnuje jedan orkestar koji će zajedno s njegovom glumačkom družinom zabavljati publiku. U molbi Zvane Alujevića, impresarija, kaže se da će orkestar biti sastavljen od najmanje tri violinista, koji će morati svirati sve ono što im bude naređeno (vidi priloge 2 i 4).

Sačuvano je iz ovog vremena nekoliko dokumenata koji govore o gostovanju raznih glumačkih družina u trogirskom kazalištu. Ukoliko bi Uprava kazališta prihvatila ponudu impresarija, sklapala bi ugovor na određen broj predstava kroz određeno vrijeme. Impresario Luigi Mazzotti nudi Upravi otvorenje kazališta na dan sv. Martina i davanje predstava sve do prvog dana novene. Vrhunac sezone bio je za vrijeme karnevala kad su se davali maskirani plesovi ili kavalkine. Kavalkine su bile veoma popularne, a njihovu organizaciju preuzimali su također impresariji, koji su morali sklopiti s Upravom kazališta posebne ugovore (vidi prilog 4).

Impresariji su Upravi kazališta morali davati na uvid popis predstava sa svog repertoara, a Uprava je birala predstave. Također je Uprava mogla skinuti s repertoara predstavu koja se ne bi sviđala publici. Impresario Luigi Mazzotti ponudio je Upravi pored izbora predstava i izbor glumaca koje mjesna publika najviše cijeni.

U ugovoru s impresarijem Pietrom Cresciniem Uprava je tražila od glumaca savjestan rad, da se u tančine pridržavaju teksta koji ne smiju ni najmanje mijenjati ili skraćivati, a također ne smiju krnjiti

predstave izostavljanjem scena... jer publika mora biti dobro uslužena, a ne potkradena u cjelini predstave (vidi prilog 3).

U ovim dokumentima spominju se i domaći diletanti, kojima impresariji daju mogućnost da nastupe zajedno s gostujućim glumcima.

Impresariji su troškove gostovanja podmirivali naplatom ulaznica, posebnim nagradama i prihodom od »caffeterie«. U jednom od ugovora se utvrđuje da će se na vratima naplaćivati ulaznica od 24 solda ili 12 gazeta, što se ne smije podići ni pod kakvim izgovorom, a za sjedenje na klupama u parteru naplaćivat će se 12 soldi ili 6 gazeta, od ovog je izuzeta klupa za vojnike, a posebno se naglašava da se ulaznica naplati samo za one osobe u parteru koje će sjediti. Prema tome stajaća mjesta su bila besplatna.

Interesantno je da je u jednoj od sporednih prostorija kazališta bila smještena u ovo vrijeme kavana (caffeteria ili bottega di caffè). Po svemu sudeći Uprava kazališta davala je kavanu u zakup impresarijima na duže ili kraće vrijeme, prema trajanju gostovanja. Spomenuti Zvane Alujević obavezuje se da neće podići cijene artiklima što se prodaju u kavani i da će ta roba biti dobrog kvaliteta.

To su uglavnom vijesti o djelovanju trogirskog kazališta prvih godina prošlog stoljeća. Nažalost, nigdje nema spomena o predstavama koje su se davale.⁸⁾ Sudeći po tome što je družina Mazzottija djelovala i u Splitu, ukus trogirske publike zahtijevao je glumački i dramski kvalitet višeg nivoa.

Vijesti o djelovanju trogirskog kazališta sve su rjeđe u arhivi porodice Garanjin nakon prve austrijske uprave. Za vrijeme francuske uprave vidi se da kazalište djeluje, ali podaci su veoma šturi. U prvoj polovini prošlog stoljeća nastaju prvi sporovi općinskih vlasti s Upravom kazališta zbog sporednih prostorija kojima se kazalište koristilo, osobito zbog spremišta, a vlast ih je željela iskoristiti za svoje potrebe. Nastao je spor koji će trajati sve do opstanka kazališta, jer je općinska vlast počela gledati na Kazališno društvo kao na uzurpatora njezinih prostorija i prava. To je ugrožavalo opstanak kazališta.

Sačuvao se jedan oglas iz godine 1831. koji građane Trogira poziva na koncert (Accademia istrumentale) Simeona Lazzarini, dvanaestogodišnjeg svirača na flauti pod nadzorom i uz suradnju profesora Ivana Vidosina. Na programu su bila djela poznatih majstora i to cavatina iz

opere »Seviljski brijač«, cavatina iz opere »Semiramide« od Rossinija, zatim neka djela Kronnera i Gottija.

O djelovanju trogirskog kazališta u drugoj polovini XIX vijeka pisao je Roko Slade-Šilović u već navedenom članku. On nam je ostavio i opis kazališta napisan po sjećanju suvremenika. Da bismo upotpunili sliku kazališta, citirat ćemo taj opis, jer se unutrašnjost kazališta malo mijenjala od njegova osnutka do konca. »Baš ona dvorana«, kaže pisac, »u cijeloj dužini prvog poda prema trgu bila je do 1890. zapremljena od kazališta, koje je imalo 25 loža u dva reda: donji 12, a gornji 13.⁹⁾ U svakoj loži mogle su sjediti četiri osobe, a do potrebe i više osoba stajati. Svaka loža imala je malene žute zavjese, na čijim su rubovima visile pozlaćene bordure i zavjese. Plemići su imali nad ložama svaki svoj obiteljski grb izrađen u bojama. Preko općinske lože, koja je bila najveća, po sredini padala je zavjesa od crvenog baršuna. Važno je napomenuti da između tolikih grbova nije bilo vidjeti grb obitelji Lucio...«¹⁰⁾

Ovo kazalište djelovalo je do početka osamdesetih godina prošlog stoljeća. Predstave su bile većinom na talijanskom jeziku, jer je kazalište po pravu na lože bilo uglavnom u rukama autonomaša. Time politička borba između narodnjaka i autonomaša nije mimoišla ni kazalište. Kad je općinska uprava prešla u ruke narodnjaka, autonomaši su ulazili u općinsku vijećnicu koristeći se pravom na lože. Sve je to zaoštravalo inače stare sporove Općine i Kazališnog društva.

Bez obzira na te sukobe kazalištu su dani bili odbrojeni. 11. siječnja 1890. Općinsko upraviteljstvo u Trogiru donijelo je odluku o rušenju kazališta zbog opasnosti od požara.¹¹⁾ U spomenutoj odluci se, između ostalog, kaže:

»Od strane dvajuh zakonom ovlaštenih građevnih strukovnjaka bilo je poznato na licu mjesta:

a) da gradivo, sasvim drveno, bivšeg gradskog kazališta, položena u prvom katu ovomjestne općinske palače, jer sasvim staro i crvotočno, podložno je lasnoj upali...

Vidiv da je red pomnjivo čuvati obćinsku polaču od svake pogibelji požara, ne samo jer je u istoj smješten Obćinski ured i Obćinska blagajna, dali što njezino uzdržavanje mnogo zanima građevnu umjetnost, koja je krasni umjetnički primjerak.

Vidiv da rad lasne upale kazališnog gradiva nahodi se također u pogibilji požara i ovomjestna znamenita zborna crkva, ležeća u blizini Obćinske polače, koja je jedan od najglasovitijih umjetničkih spomenika cijele države.

Vidiv da je još godine 1882. Odlukom 27. Siječnja Bj 784 Spljetsko Kotarsko Poglavarstvo zabranilo za vazda daljnu porabu gradskog kazališta i držanje u istom kojeg mu drago javnog i privatnog sastanka, jer neima nego samo jedan ulaz i taj od sasvim tijesnih i strmih stuba, jer su hodnici kazališnih stanica sasvim uski i jer u slučaju ne samo realnog požara dali proste bune (prepasti) dogodile bi se zastalno velike nesreće...«

Autonomaški list »Il Dalmata« u broju 12 od 1890. napao je Općinsku upravu zbog ove odluke, ali njenu ispravnost bilo je teško poreći.

BILJEŠKE

¹⁾ R. Slade Šilović »Staro trogirsko kazalište« — Narodna starina br. 2-1922, str. 321.

²⁾ H. Morović »Prinos k tekstu „Hvarkinje“«. Građa za povijest književnosti hrvatske, knj. 28, Zagreb 1962.

³⁾ P. Karlič, Martin Benetović: »Hvarkinja«. Građa za povijest književnosti hrvatske, izd. Jug. akad. knj. 8, Zagreb 1916.

⁴⁾ R. Slade Šilović, isti članak.

⁵⁾ U dokumentima kojima sam se služio tako se naziva kazalište prije rekonstrukcije.

⁶⁾ Split je imao posebnu kazališnu zgradu s tri reda loža, koja je rekonstruirana 1770. godine. Vidi C. Fisković »O postanku kazališta u Splitu« Mogućnosti broj 2/54; također isti pisac: »Stara splitska kazališta«. Split 1946.

⁷⁾ Svi spomenuti i navedeni dokumenti nalaze se u arhivi obitelji Garanjin-Fanfona. Budući da arhiv nije definitivno sređen, ne navodim signaturu.

^{7a)} Pianta del cosi detto Palazzo della Ragione di Traù.

Figura Prima Pianterreno

A. Barriera in Piazza

B. Atrio

C. Archivio della Città

D. Ufficio una volta della Cassa, ora Corpo di Guardia

E. Fu Cancellaria Criminale

F. Loggetta che manca di Travi e Tavola al primo Solaio
G. Cisterna scoperta
H. Scala promiscua fino al primo piano in Travatura col Teatro, ed il secondo ramo conduce al secondo piano in Travatura
I. Cucina senza piani superiori
J. Atrio a Levante
K. Casa scoperta già pochi anni, a che si potrebbe ridurre a tre Solaj
M. Magazzini
N. N. N. Prigioni
O. Passatizio scoperto di volto
P. Magazzini mancanti dal primo piano in Travatura
Figura Seconda, Primo Piano in Travatura

No 1. Porta del Teatro

2. Spazio occupato dalle Logge e Parter

3. Palco Scenico

4. Porta che dal Palco Scenico comunica colla seguente stanza

5. Camera a sfoga del Palco Scenico

6. Fornelo

7. Porta

8. Camera occupata dagli utensili, e decorazioni Teatralj

9, 10, 11, 12, vedi Lettere F, I, K, P, — Figura Prima

NB La pianta del primo piano sud^o corr. col 2° piano, che una volta serviva di abitazione di Rappresentanti Veneti, ed ora serve ad uso di caserma; dal N° 2 al N° 12 inclusive, perciò si reputa inutile di ripetere la Figura.

Traù il 22 gen. 1822.

Gio. Miotto Perito Agrimensore, e provisorio Architetto Comunale ha disegnato ad istanza del Sig^r Gio: Casotti Cassiere Teatrale; e rinvestito la presente Pianta col competente Foglio portante in Marchio di Carantani 3

⁸⁾ U istom arhivu nalaze se prijepisi više drama i opera za koje možemo pretpostavljati da su se davale u trogirskom kazalištu. Evo nekoliko naslova: »Il Conclave dell'anno MDCCLXXIV« — Drama per musica — Da recitarsi nel Teatro delle Dame-Nel Conclave del 1775 — In Roma — La Musica del sig^r Naccolò Piccini — La Poesia e in gran parte dell' sig^r Abate Pietro Metastasio. »Meemet in Negroponte« — Opera Veneziana Tragico Buffa - da cantarsi — Nel Teatro di San Servolo — La Musica e del sig^r Giumento di Maggio — La Scena è del celebre pitor Porchetto. »Britanico« di Racine — Tradota in Prosa da D(omenico) G(aragnin?).

⁹⁾ Ovaj podatak ne slaže se s dokumentima iz godine 1859. kad su izvršene neke radnje u kazalištu. Pod naslovom Conti spese ristauero del Teatro 1859. kaže se uz ostalo: »Riassunto delle spese incontrate dal sig^r Antonio Fanfoga per Ristauero del Teatro... Totale somma di fiorini 420. Divisibile per No 34 palchi: compete di spesa per ogni palco f - 12, 35.

¹⁰⁾ U vrijeme rekonstrukcije ova obitelj nije u Trogiru više postojala. Vidi C. Fisković: »Oporuka i kodicil Ivana Lucića«. Vjestnik Hrvatskog državnog arhiva IX—X. Zagreb 1941.

¹¹⁾ Ovaj dokumenat nalazi se u privatnom vlasništvu Mirka Slade-Silovića, koji mi ga je stavio na raspolaganje na čemu ovdje zahvaljujem.

PRILOZI

1.

Addi 17 Gen 1793 M. V. Trau

Proietto del Sigr Ingr Nicolò Nachich per riformare il Teatro nella sala de' Nobili, giusta l'unito suo Dissegno.

Saranno formati Palchi 28 disposti in due ordini della capacità di quatro persone.

Quella Famiglia che crederà farci proprietaria di Palco darà di proprio caratto Zechini Nro 8 in Tallari Veneti, alli Nobili Srⁱ Domenico Garagnin, o Alvise Cippico, da qualli dovrà dipendere qualumque sborso acquisto di Materiale, ed altro.

A quelle Famiglie, che erano Proprietarie di Palco Vecchio gli sarà computato nel proprio contratto quel Materiale che potrà occorrere, e così quelle altre, che fecero delle opere nuove gli sarà equalmente compresi tutti que' Materiali, che avessero impiegato.

Quelle Famiglie, che voranno rimanere nelle primiere loro situazioni, si dovrà avere per loro tale riguardo, e così le altre saranno a sorte imbossolate.

2.

Illmi Ssri Rappi la Dive^e Teatrale di Trau.

Esternando la viva sua gratitudine, e venerazione a questo Publico l'ossequioso Capo Comico Luigi Mazzotti alle tante beneficenze ricevute correnti Recite, umilia il pnte Progetto in continuazione di sua devota Servitù per in venturo novembre, e successivo Carnevale.

S'obliga il Capo Comico sudetto di aprire questo Nob: Teatro a s. Martino con tutta la sua Comica Comagnia per produrre quelle Rappni veranno trascette dalla Nota, che in allora sarà umiliata, e proseguire sino al primo giorno di Norena.

Unitamente alla Comica Compagnia saranno a disposizione di questo Publico anche la Musica qualora dalla Nobile Presidenza venisse stabilita una Orchestra sufficiente senza però alcun aggravio della Impresa.

In compenso di ciò verra accordato all'Impresario il Regalo di Zecchini Dalmati trenta, due Mancie, il biglietto serale a Gazzette sedeci, ed il beneficio dei No 5 Palchi liberi di Rapp^e Società, ed infine il prodotto della Caffetteria.

Volendo l'Impresario dare una Cavalchina nel giorno di Fiera sarà in Liberta di farla senza alcuna Oposizione.

Per il susseguente Carnevale poi sarà in disposizioni di questa Nob: Presidenza, e di chi governa la Scelta di N^o Recite 24, interpella talamente nel Carnevale stesso con la Scelta di quelli attori saranno più graditi a questo publico.

Convendo all' Impresario farne più delle 24 sarà in sua facolta, ed Arbitrio. Volendo li SS^{ri} Dilettanti agire, e recitare unitamente alla Comica Com-

pagnia sarà in loro Arbitrio, e Disposizioni tanto per la Scelta delle Parti, che per quello si guarda le Rappni.

Sarà conceduta a Principali attori una mancia per cadauno in Compenso dell'incomodo, e disturbo che soffrono di trasferirsi da Spalato à Traù.

Esaurite queste ne sarà accordata una per Conto Impresa.

Avrà l' Impresario l'Utile della Caffetteria, nonche il Benefizio dei N° 5 Palchi di Raga di Società di questo Nobile Teatro.

Il Biglietto serale sarà di Gazzete sedeci compreso il sedere.

Si pone sotto i venerati Rifflessi di questa Nob. Presidenza i duplicati dispendi della Impresa, ed Aggravij per Allogi, continua Condotta, Regalia Personaggi, ed altre immense spese accorrenti per ben servire un Pubblico che tanto merita.

Luigi Mazzotti

3.

Addi 8 aprile 1802 Traù

Dietro alle ricerche del Impresario Don Pietro Crescini, faciente per nome proprio, e di tutti gli individui della comica di lui compagnia, questa Nobile Presidenza divenne ad accordare il Teatro di questa Città, con il seguenti patti, condizioni, mancando alle qualli esso Impresario decaderà dalla concessione e resterà imeditamente sospeso, e chiuso il Teatro medesimo.

Primo. La concessione del Teatro sarà per sole quindici recite, e non più, dovendosi rassegnare alla Presidenza tosto qualli sono le Scelte rappresentazioni: restando ad essa arbitrio di cangiarle, sempre che alcuna non piacesse, e di destinare giorni di eseguirle.

Secondo. Tutti g'individui in calce descritti addetti alla compagnia dovranno fare esatamente i proprii doveri, ne potranno minamente: ne cangiarsi, ne diminuirsi, a così le Scelte composizioni non potranno stipurarsi, per abbreviarle levando Scene od altro, mentre il Pubblico deve essere ben servito, e non defraudato nelle intiere rappresentazioni.

Terzo. L'Impresario sarà responsabile di buon andamento dello spettacolo essendo lui garante anche per i diletanti che volessero recitare, mentr questi non hanno nessun rapporto con la Presidenza.

Quarto. Per l'uso del Teatro non sarà a Peso della Società nessun canone o contribuzioni, o apprestamento, mentre tutto indistintamente deve cadere a peso dell' Impresa, la quale avrà debito di approntare il Teatro con le relative decorazioni, comparse, con la nuova intiera illuminazione, dovendo tutto essere decorosamente eseguito, a spese dell' Impresa.

Quinto All' Ingresso della porta si pagheranno soldi 24 o Siene gazette dodici, e non più, ne potranno queste minimamente alterarsi ne con pretesto di dispendiose rappresentazioni, ne con serate, o con assegnazioni di Porta a beneficio così ad essa s'accorda i scagni, per qualli potrà ritraere sol: 12 per di ricercar mancia per i Palchi per chi sia dal che non si portà declinare senza un assenso positivo della Presidenza.

Sesto. Come che all Impresa non viene accordato nessun Palco, a di lui beneficio così ad essa s'accorda i scagni, per qualli potrà ritraere sol: 12 per ogni persona che siederà, esclusa al banca del militare, ben intendendosi che

questa somministrazione non deve essere fatta dalle persone tutte che entrano in Platea, ma solamente dalle persone che siederanno.

Settimo. Qualunque affiso, avviso, o manifesto al Pubblico doverà essere prima rassegnato alla Presidenza per la sua approvazione, e così non si faranno repliche che previo il di la assenso.

Ottavo. Qualunque danno, o discapito portasse al Teatro l'Impressario, o la sua compagnia dovrà essere riscarcito dall'Impressa, e restituito il Teatro nello stato medesimo che ora esiste.

Nono. Se qualche personaggio si ammalasse, e chi si dovesse alterar o cangiar la rappresentazione, dovrà ciò esser fatto previa cognizione, e permesso —

Decimo. E come che la Presidenza che rappresenta l'intiera proprietà del Teatro vol conservarsi nel suo dominio, e patrocinio nella propria casa, a fronte del provvisinal uso che accorda così intende di conservarsi nell'intera sua disposizione il Teatro, ed il Spetacolo volendo concigliar con questo un onesto, e decoroso divertimento, senza che la Società abbia a soffrire nessun discapito, non colgiendo i quali oggetti ella sarà sempre in libertà di chiudere in qualunque momento, anche entro in concesso il proprio Teatro.

Segue la nota delli seguenti nomi

Impressario Don Pietro Crescini, Marietta Pelli, Marietta Pasini, Marina Monti, Lucia Crescini, Flavia Pelli, La Barbini, Carlo Pasini, Giuseppe Peli, Francesco Barbini

4.

Nobile Presidenza del Teatro

Onde onestamente divertire tutte le classi, e gli ordini di questa città nel corré carnevale, la divota persona di Zuane Allugevich offre il proietto d'apprire a proprio rischio una cavalchina nella sala del Teatro con le seguenti condizioni, umilmente implorandone l'adacizione del proietto medesimo.

Primo. L'orchestra sarà sempre composta da tre suonatori di violino per lo meno, e questi dovranno suonare tutto ciò sarà loro ordinato.

Secondo. L'Illuminazione sarà tutta a cera con le forme degli anni scorsi.

Terzo. Non saranno alterati gli metodi per il pagamenti nel ingresso della porta, ne si alterano i prezzi dei generi che si somministreranno dalla bottega di caffè, e saranno questi di buona qualità.

Quarto. Vi saranno a servizio del Pubblico guanti e maschere che abbisognarono.

Quinto. La cavalchina sarà servità da due masche.

Sesto. Saranno contribuiti dodici ducati effettivi per prezzo ed affito della sala.

Settimo. L'Impressario intieramente dipendera da tutte quelle discipline ed ordini, che faciano stabilite, e prescritte dalla Nobile Presidenza al buon andamento del Pubblico spettacolo, et a descosa, e servizio.

Ottavo. Durante il pnte carnevale vi saranno 12 cavalchine e queste saranno distribuite nelle giornate che saranno sfisate della Nobile Presidenza.

Zuane Allugevich